

Οι περισσότεροι Έλληνες που κρίνουν τον Θεοδωράκη, γνωρίζουν κατά τεκμήριο λιγότερα για την μουσική και για την πολιτική, από αυτόν. Όπως επίσης έχουν λιγότερες εμπειρίες και σε πολιτικό και σε πολύ περισσότερο, σε μουσικό επίπεδο. Τον κρίνουν όμως.

Ασφαλώς και είναι δυσνόητη η πορεία του Μίκη. Είναι δυσερμήνευτη η τροχιά του από το Μακρονήσι στον υπουργικό θώκο της κυβέρνησης Μητσοτάκη, όπως επίσης και από την ίδρυση των «Λαμπράκηδων» στη ρήση του: «Καραμανλής ή τάνκς». Ο ίδιος έχει ερμηνείες για όλα. Στο τέλος, ούτε τον έζησε ούτε έγινε διάσημος από την πολιτική, ενώ η εμπλοκή σε με τα κοινά όχι μόνο δεν αφαιρεί τίποτα το πελώριο μουσικό μέγεθος του, αλλά προφανώς υπήρξε η κυρίαρχη πηγή έμπνευσης και δημιουργίας.

Όλα τούτα εμπεριέχονται στο βιβλίο του Γιώργου Αρχιμανδρίτη που κατ' ουσίαν αποτελεί μια επιμέλεια των αυτοβιογραφικών μονόλογων του συνθέτη, διανθισμένη με τις απόψεις του Θεόδωρου Αγγελόπουλου, του Κώστα Γαβρά, της Ντανιέλ Μιττεράν, του Ζορζ Μουστακί και της Μαρίας Φαραντούρη. Απόψεις που εμकुστηρεύτηκαν στον συγγραφέα ο οποίος γράφει και τα εισαγωγικά σημειώματα για κάθε ένα από τα δεκαέξι κεφάλαια. Την έκδοση προλογίζει ο Ζακ Λανγκ.

Στις τριακόσιες, σχεδόν, σελίδες του βιβλίου, ο αναγνώστης αντικρίζει δεκάδες μαυρόασπρες φωτογραφίες, άλλες γνωστές άλλες σπάνιες, που δίνουν έναν πρόσθετο πλούτο.

Ο πραγματικός πλούτος της έκδοσης όμως είναι ο λόγος του Μίκη. Πολυδιάστατος, γλαφυρός, πλήρης, ενίοτε και δύσκολος, αποδεικνύει τη βαθιά σχέση του συνθέτη με την τέχνη, τον πολιτισμό και βεβαίως την πολιτική. Αποκαλύπτει επίσης τον τραχύ και συχνά, μ οναχικό δρόμο εκείνων που αποφάσισαν να συγκρουστούν με όσα θεωρούσαν άδικα,

ιδιαίτερα σε εποχές, μάλλον, πιο άγριες από τις σημερινές.

Αφηγείται με λεπτομέρειες τα διάφορα στάδια της ζωής του, τα παιδικά χρόνια, τα πρώτα μουσικά ακούσματα, τις δυσκολίες, τις συλλήψεις, τις εξορίες, τις κινητοποιήσεις της διεθνούς κοινότητας για να απελευθερωθεί, τις πολιτικές του δραστηριότητες και βέβαια την μουσική του παιδεία, τον τρόπο που προχώρησε τόσο βαθιά, τόσο πολύ στην τέχνη, την ανέλιξη του σε έναν παγκόσμιας ακτινοβολίας συνθέτη.

Υπάρχουν περιγραφές άκρως συγκινητικές, από έναν τόπο βασανισμένο, από συνθήκες που οι νεότερες γενιές δεν γνώρισαν καθώς και αφηγήσεις προσωπικών στιγμών, επιδιώξεων και φιλοσοφικές αναζητήσεις. Υπάρχουν επίσης εξομολογήσεις και κρίσεις για ανθρώπους και εποχές.

Ακόμα και αν διαφωνεί, κάποιος, με τα πεπραγμένα του Θεοδωράκη, το περίεργο μάλιστα είναι πως συγκεντρώνει πυρά ένθεν και εντεύθεν, είναι χρήσιμο να διαβάσει τις απόψεις του, να συλλογιστεί τις εμπειρίες του και ασφαλώς να θαυμάσει το μουσικό του έργο.